

BLIKVELD

ACHTERGRONDINFORMATIE
BIJ DE ACTIVITEITEN VAN
DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

Zomer 2025

KBS-FRB.BE
BECAUSE.EU

Beste lezeres, beste lezer,

De moderne mens lijkt de voeling met de natuur verloren. We zijn vervreemd geraakt van het ritme van het land. Nochtans dragen onze zomers nog altijd de sporen van een tijd toen de school vertraagde om kinderen de kans te geven hun ouders te helpen op de velden. En dus, zodra het einde van juni nadert, zakt het tempo. We trekken naar buiten, het licht in, dicht bij de natuur. Die nabijheid doet iets met ons. Het ruisen van de bomen, het leven dat we in die adempauze plots opmerken tussen stoep en berm, in dat natuurgebied bij de deur. De natuur is geen verre bestemming, ze is hier. En ze is kostbaar.

De Koning Boudewijnstichting ondersteunt mensen en initiatieven die zich inzetten voor het behoud en het herstel van die natuur. Van filantropen die investeren in biodiversiteit of duurzaam beheer, tot projecten die natuur verbinden met andere maatschappelijke domeinen, u vindt ze terug in ons dossier. We zien inspirerende kruisbestuivingen ontstaan, van wandelroutes die kunst en landschap verenigen tot ontmoetingen waar natuurbeleving en burgerschap samenkomen.

Natuur en onthaasting gaan hand in hand. Maar onthaasting is meer dan rust: het is ook ruimte om opnieuw te kijken, te voelen, en ons te laten raken. Door schoonheid, door stilte, door een initiatief dat iets in beweging zet. Kunst kan daarin even krachtig zijn als een eeuwenoude boom. In deze zomereditie dan ook een warme oproep om ook erfgoed te ontdekken dat de Koning Boudewijnstichting, net als die natuurgebieden, probeert te vrijwaren voor de volgende generaties.

Ik hoop dat deze editie u uitnodigt om stil te staan – én in beweging te komen. Om de natuur te beleven, te beschermen en te koesteren, samen met zovelen die daar dag in dag uit aan bouwen.

Dank aan onze schenkers en aan de Nationale Loterij en haar spelers voor hun steun.

Ik wens u een deugddoende zomer,

Brieuc Van Damme,
CEO Koning Boudewijnstichting

De Koning Boudewijnstichting is in België, in Europa en in de wereld een actor van verandering en innovatie in dienst van het algemeen belang en van de maatschappelijke cohesie. Om een maximale impact te realiseren, versterkt ze de competenties van organisaties en individuen. Ze stimuleert doeltreffende filantropie bij personen en ondernemingen in België, in Europa en wereldwijd. De Stichting werd opgericht in 1976 toen Koning Boudewijn 25 jaar koning was.

3-7

Dossier Natuur

- 3** Stedelijk groen boost gezondheid en solidariteit
- 4** De natuur helpen te herademen
- 6** Ode aan de Vlaamse Ardennen en de kunst die ze inspireerden
- 8** Nieuwe bestuursleden over hun engagement
- 9** Kort nieuws
- 10** Art deco en een wereld in verandering
- 12** Luisteren naar de onzichtbare kinderen van Kinshasa
- 14** Oase van herstel voor dakloze tbc-patiënten
- 16** Culturele zomer van de Koning Boudewijnstichting
- 18** Kort nieuws
- 19** Vijf jaar Streekfonds Oost-Vlaanderen
- 20** Museumbezoek op doktersvoorschrift
- 22** Shaping the Future: werkkansen voor jongeren aan de zijlijn
- 24** Onze steun in beeld

Verantwoordelijke uitgever:

Brieuc Van Damme
Brederodestraat 21, B-1000 Brussel
T: +32-2-511 18 40, F: +32-2-511 52 21
info@kbs-frb.be
KBS-FRB.BE
BECAUSE.EU
IBAN BE10 0000 0000 0404
BIC BPOTBEB

Coördinatie: Isa Van Dorsselaer, Cathy Verbyst, Liesbeth Ory, Thierry Van Noppen.

Redactie: C. Vallet, I. Van Dorsselaer, D. Van Overbeke, C. Verbyst.

Foto's: A. Ahdi (p. 20-21); A. Alsaedi (p. 24d); A. Andrieu (p. 24e); Cité internationale de la bande dessinée et de l'image – Angoulême (p. 17, b-d); Coronari Auctions-2023 (p. 16c); J. Exelmans (p. 9, 10a-b, 11c); Fondazione Cineteca di Bologna/L. Burlando (p. 17e-f); D. Gysels (p. 24b); E. van Egdom/Straat Consulaat (p. 14-15); Palais des beaux-arts de Lille (p. 17g); Shots by Wouto/W. Vanacker (p. 6-7); TAMAT (p. 16a-b); F. Toussaint (p. 2); Unago (p. 22); G. Van Wesemael (p. 24a); Voedselbos Zelem (p. 18); Vrienden van het Huizeke (p. 15b); Shutterstock (p. 3, 23); J. Winters (p. 24c); Yngwie Photography – A. Kestelijn (p. 19); Guy Lauryssens/Natuurpunt (p. 4-5); W. Ibens/Natuurpunt (p. 5); Studio Ph. de Formanoir (p. 10c, 11b); B. De Vuyst (p. 11b); Galerie De Vuyst (p. 11b); KBR (p. 11a); Lage Kouter Kortrijk (p. 1).

Grafische vormgeving: The Crew
Druk: Drukkerij De Maertelaere bv

DE NATUUR DICHT BIJ U

In dichtbevolkte, sociaal kwetsbare stadswijken is groen een onbereikbare luxe.

Nochtans maakt natuur mensen gelukkiger.

De Koning Boudewijnstichting kent daarom bijna 300.000 euro toe aan 17 initiatieven voor groene en gezonde wijken.

In het kader van haar programma's Gezondheid en Klimaat lanceerde de Stichting eerder dit jaar een projectoproep om groene wijken te ontwikkelen in dichtbevolkte stedelijke gebieden, waar er te weinig toegankelijke groene ruimtes zijn.

Wetenschappers zijn het er al lang over eens: de aanwezigheid van natuur heeft tal van positieve effecten. Groen in de stad zet mensen aan tot bewegen en ontspannen.

Het mildert de impact van de klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, warmte te absorberen en verkoeling te bieden. Groene ruimtes bevorderen bovendien ontmoeting en versterken zo de sociale banden in een wijk.

Hoeveel groen is groen genoeg? De Koning Boudewijnstichting baseerde zich hiervoor op de internationale 3-30-300-regel: elke bewoner moet vanuit zijn woning minstens drie bomen kunnen zien, elke wijk moet dertig procent groen tellen en elke bewoner moet een park op maximaal 300 meter wandelafstand hebben.

DataLab, een collectief van datawetenschappers ondersteund door de KBS, tekende een kaart met daarop de wijken die niet aan deze norm voldoen, als basis voor de oproep.

De 17 geselecteerde projecten krijgen samen 295.949 euro. Ze zijn erg uiteenlopend, van een bio-permacultuurproject in Laken van kunstenaars en buurtbewoners, over de groene make-over van een voormalige speelplaats in Luik met platanen, bloemen en zitplekken, tot de metamorfose van een terrein dat nu een biologische woestijn is tot een participatieve bloemen- en moestuin. De Sint-Machariuswijk in Gent creëert dan weer een aaneenschakeling van kleine groene zones, waar bloemen, insecten en burens samenkomen.

Wat al deze initiatieven gemeen hebben, is de participatie van de buurt. Via een duurzamere stadsnatuur helpen ze samen steden gezonder, leefbaarder, biodiverser en solidairder te maken.

Voor een volledig overzicht van de ondersteunde projecten:
www.kbs-frb.be.

DE NATUUR HERADEMT

Van de riviervalleien in de Ardennen tot de stille Kempen: overal in het land zetten mensen zich in om de natuur broodnodige ademruimte te geven en te herstellen. De Koning Boudewijnstichting schaaft zich aan hun zijde.

In het grensgebied tussen Hoogstraten en Nederland slingert het Merkske doorheen het landschap. Door een staatkundig toeval bleef de natuurlijke loop bewaard, het was te lastig om het riviertje recht te trekken op de grens. Het hele gebied is vandaag een hotspot van biodiversiteit. Het tellert dat wandelaars meet, draait overuren – een bron van trots voor de vele tientallen vrijwilligers van Natuurpunt Markvallei. Het zijn plekken die vandaag op adem komen, met de hulp van deze mensen die in de streek geworteld zijn.

Dat Natuurpunt ondertussen meer dan 100 hectaren natuurgebied in de Markvallei kon aankopen en herstellen, is mee te danken aan de liefde van de familie Kok-Krahé voor deze streek. Het Fonds Kok-Krahé is een van de grootste sponsors van het werk van Natuurpunt in de vallei van het Merkske.

NATUURNETWERK

Wat er in Vlaanderen nog is aan natuur, is vaak versnipperd en kwetsbaar. Om het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen, is het nodig om natuurgebieden uit te breiden en te verbinden met elkaar. Via de Fondsen die ze beheert, bouwt de Koning Boudewijnstichting mee aan dit natuurnetwerk.

In Emblem bijvoorbeeld werden de natuurlijke meanders van de Bollaakbeek hersteld. In Kapellen kon Natuurpunt het domein Ertbrand aankopen, waar het oude fort een ideale thuis is voor diverse soorten bedreigde vleermuizen.

In Kortrijk worden gronden nabij een bedrijventerrein omgevormd tot een leefgebied voor vogels, insecten en amfibieën.

De komende jaren concentreert de Stichting haar aandacht op de Antwerpse Kempen en de Voorkempen. Begunstige Natuurpunt krijgt daarvoor voor 2025 210.000 euro. In Wallonië krijgen drie natuurverenigingen 170.000 euro voor de aankoop en het beheer van natuurgebieden in de Vallei van de Semois en in de Hoge Venen.

“Omdat de natuurlijke loop is bewaard, heeft de vallei van het Merkske een grote natuurwaarde. Dankzij het Fonds Kok-Krahé konden we grotere stukken aankopen en samen met de aankopen van Natuur & Bos en Staatsbosbeheer in Nederland beheren als een aaneengesloten gebied waar bijvoorbeeld de boomkikker nu een thuis heeft. Onze paden worden druk bewandeld, onze vrijwilligers bemannen fier ons bezoekers-centrum omdat ze dit prachtige stukje natuur dicht bij de mensen willen brengen. Als je de natuur ruimte geeft, is ze veerkrachtig genoeg om zichzelf te herstellen.”

Bart Royens,
Natuurpunt Markvallei

KBS EN NATUURBEHEER: WALK THE TALK

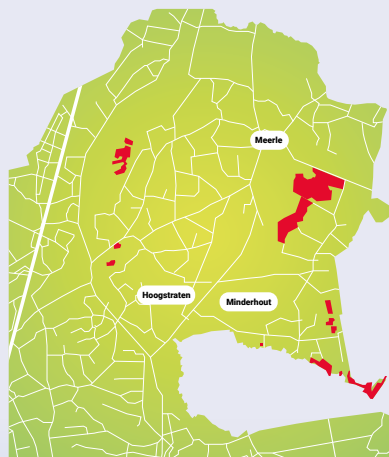
Ook voor het beheer van bossen, natuurgebieden en tuinen die ze in eigen handen heeft, kiest de KBS voor duurzaam beheer, samen met ervaren partners. Dat is bijvoorbeeld het geval voor het Selsaetedomein. De KBS kreeg deze open ruimte van 15 hectare, in het hart van Wommelgem, via een legaat van landbouwer Louis Van der Beeuren. Hij wilde deze plek waar mens en landschap elkaar vinden, vrijwaren voor kleinschalige landbouw. De KBS gaf het domein in erfpacht aan de Stichting Kempens Landschap, die er dankzij het Fonds Van der Beeuren de biodiversiteit en de landschapskwaliteit zal verhogen.

NATUURPUNT
MARKVALLEI 2004

NATUURPUNT
MARKVALLEI 2024

ODE AAN DE VLAAMSE ARDENNEN

Een wandeling in Maarkedal langs schilderijen van Valerius De Saedeleer en zijn schoonzoon Leo Piron is niet alleen een eerbetoon aan deze kunstenaars, het is ook een ode aan de natuur van de Vlaamse Ardennen. De tocht werpt een frisse blik op dit landschap – kwetsbaar, veranderlijk en meer dan ooit het koesteren waard.

Voor de mooi gerestaureerde villa Thienpont in Etikhove, een van de dorpen van Maarkedal, duiken in het landschap twee hooiruiters op. Ze verwijzen naar de reproductie van het schilderij 'Groot Heuvellandschap' van Valerius De Saedeleer (1867-1941) die langs de kant van de weg staat. De Saedeleer woonde van 1921 tot 1937 in deze villa in cottagestijl, die hij herdoopte tot Villa Tynlon – een verwijzing naar zijn tijd in Wales, waar hij samen met andere kunstenaars zoals Gustave Van de Woestijne en Georges Minne zijn toevlucht zocht bij het begin van de Eerste Wereldoorlog. Minder bekend is dat ook zijn schoonzoon Leo Piron (1899-1962) lange tijd in het huis woonde. Piron, getrouwd met een dochter van De Saedeleer, was zelf een verfijnd kunstschilder die zich net als zijn schoonvader liet inspireren door de Vlaamse Ardennen.

De hooimijten en de reproductie van het schilderij maken deel uit van de nieuwe wandeling 'Buitenkunst' in het voormalige kunstenaarsdorp Etikhove, een initiatief van BOS+, samen met de gemeente Maarkedal, met de steun van het Fonds Leo Piron, beheerd door de Koning Boudewijnstichting. Het Fonds werd opgericht toen een nicht van Piron haar erfenis aan de Stichting schonk – een gebaar naar haar oom, die altijd in de schaduw was gebleven van zijn schoonvader. De wandeling kreeg ook financiële steun van het Leader-programma van de Europese Unie, Leader Vlaamse Ardennen tot Dender.

Net geen zeven kilometer slingert het parcours zich door Etikhove langs negen reproducties van landschapsschilderijen, vijf van De Saedeleer en vier van Piron. Piet Piron, oud-rechter, kleinzoon van de schilder en lid van het

bestuurscomité van het Fonds, is blij met die verdeling. "Mijn grootvader geniet minder bekendheid dan zijn schoonvader, maar dat is niet terecht. Hij had een hele verfijnde stijl. Hij was een graficus van opleiding, dat kan je wel wat terugzien in zijn miniaturistische werken. Terwijl de bomen van De Saedeleer toch meer breugheliaans aandoen. Ik vind het erg mooi dat Leo Piron op deze manier samen met zijn schoonvader weer tot leven komt."

Het oorspronkelijke idee om de kunstwerken te plaatsen op die plekken waar De Saedeleer en Piron zich lieten inspireren, bleek minder eenvoudig uit te voeren dan gedacht. Sommige plekken zijn verdwenen of ingrijpend veranderd, en kunstenaars schilderen de natuur uiteraard niet naar werkelijkheid, ze laten zich vrijelijk inspireren. "De Saedeleer schilderde vaak in de natuur zelf, bij hem kan je bepaalde glooiingen of bebouwing herkennen. Mijn grootvader daarentegen wandelde veel door het dorp, liet de indrukken op zich inwerken en schilderde vervolgens in zijn atelier. Maar het zijn ontegensprekelijk de Vlaamse Ardennen", vertelt Piet Piron.

"Het is ook net mooi om op die manier de verbondenheid te tonen tussen kunst en natuur, en ook tussen mens en natuur", zegt Nancy Pausenberger, de medewerker van BOS+ die het project in goede banen leidde. Zij zocht daarvoor ook contact met de inwoners van Etikhove, onder wie veel landbouwers. Om hun medewerking te vragen, bijvoorbeeld om de reproducties op of vlakbij hun velden te plaatsen, maar ook om te polsen naar hun eigen relatie met dat unieke, veranderende heuvellandschap. "Op deze manier brengen we ook de klimaatcrisis en de teruglopende biodiversiteit in beeld, en kunnen we daar aandacht

voor vragen." De verhalen van de inwoners zijn verwerkt in de audiowandeling die hoort bij de route.

En het blijft niet bij wandelen, kijken en luisteren. Langs het parcours werkt BOS+ aan natuurherstel, bijvoorbeeld met de aanplanting van nieuwe knotwilgenrijen en houtkanten. Die ingrepen krijgen een artistiek accent dankzij landschapskunstenaar Dries Van der Heyden. Een mooi voorbeeld is de 'beukenlijst' langs het Hollebeekpad, een beukenhaag die een doorkijk vormt naar twee oude eiken, als een schilderij in open lucht. Zo creëert BOS+ naast de tijdelijke wandeling met reproducties ook nieuwe, waardevolle natuur die deel wordt van het verhaal van de Vlaamse Ardennen.

ZOMERTIP

Start aan vrijetijdscentrum De Maalzaak, Maalzaakstraat 21 in Etikhove. Daar zijn ook buiten de openingstijden de brochures te vinden met de QR-code voor de audiowandeling via de app IZI travel. De QR-code staat ook op de panelen. De wandeling is beschikbaar tot 4 januari 2026.

NIEUWE BESTUURSLEDEN KIJKEN VOORUIT

Drie vragen aan Hakima Darhmouch en Louis Jonckheere, nieuw in de Raad van Bestuur van de Koning Boudewijnstichting sinds begin 2024.

Hakima Darhmouch, communicatiespecialiste en voormalig journaliste en hoofd van de afdeling Cultuur van de RTBF

Louis Jonckheere, ondernemer en CEO van het Wintercircus in Gent

WAT HEEFT U SINDS UW AANTREDEN HET MEEST GERAAKT BIJ DE STICHTING?

Hakima Darhmouch: “Het engagement van de teams om grote maatschappelijke uitdagingen aan te pakken in een wereld in verandering, net als de rijkdom van de gesprekken in de Raad van Bestuur. En dan is er nog de transformerende kracht van de filantropie. De Stichting ondersteunt niet alleen – ze maakt broodnodige projecten mogelijk die er anders misschien nooit gekomen waren.”

Louis Jonckheere: “De verhalen op het veld. In een recente Raad van Bestuur stelde Olivier Vandecasteele zijn project *Protect Humanitarians* voor. Een Fonds om hulpverleners die actief zijn in conflictgebieden beter te beschermen. Dit is waar de KBS voor staat. Het raakte mij enorm om de passie van Olivier voor zijn project te zien en welke ongelooflijke impact het heeft.”

WELKE ZIJN VOLGENS U DE GROOTSTE UITDAGINGEN WAAR DE STICHTING VANDAAG VOOR STAAT?

Hakima Darhmouch: “Het verlies van houvast bij een deel van de bevolking, het groeiend wantrouwen tegenover instellingen. De KBS moet tegelijk in de diepte blijven werken én snel inspelen op nieuwe maatschappelijke noden. Ze herstelt de verbinding tussen mensen, ze ondersteunt projecten die mensen samenbrengen en bouwt bruggen tussen generaties, culturen en ideeën.”

Louis Jonckheere: “Onze overheden staan voor ongeziene besparingen. De samenleving zal meer en meer moeten rekenen op de filantropie om cultuur, onderwijs en sociale projecten te financieren. De rol en de waarde van de KBS zullen exponentieel blijven groeien.”

WAT WILT U ZELF BIJDAGEN IN DE RAAD VAN BESTUUR, EN WAT DRIJFT U IN DIT ENGAGEMENT?

Hakima Darhmouch: “Het oprechte verlangen om deel te zijn van een zinvol collectief project en bij te dragen aan een meer rechtvaardige en open samenleving. Ik breng daarbij bescheiden mijn eigen bagage mee: een blik gevormd door jaren in de media, maar ook door een persoonlijk pad met vragen rond identiteit, verbondenheid en overdracht.”

Louis Jonckheere: “Als technologie-ondernemer wil ik de Raad van Bestuur bijstaan in de opportuniteiten en de uitdagingen die AI met zich meebrengt en waken over de ondernemende spirit binnen de KBS. Ik wil ook graag de filantropie tot bij de nieuwe generatie ondernemers en managers brengen. Om hen ook impact te laten hebben.”

TUBBE GROEIT: 1 OP DE 8 WOONZORGCENTRA IN VLAANDEREN

Vlaanderen telt vandaag al 95 Tubbe-huizen. Alleen al dit voorjaar kwamen er 14 bij. In Vlaanderen is ondertussen een op de acht woonzorgcentra een Tubbe-huis: een plek waar relatiegerichte zorg centraal staat. Bewoners, familie en medewerkers vormen er samen een warme gemeenschap die het dagelijks leven mee vorm geeft.

Eén daarvan, woonzorgcentrum Bosbeekhof in Sint-Katelijne-Waver, kreeg onlangs bezoek van de Vlaamse minister van Welzijn Caroline Gennez. Ze sprak er met bewoners, medewerkers en Tubbe-ambassadeurs over de

toekomst van de ouderenzorg in Vlaanderen, en over het belang van autonomie, verbondenheid en menselijkheid.

De Tubbe-ambassadeurs – directeurs van woonzorgcentra die ondersteund worden door de Koning Boudewijnstichting en die deze visie uitdragen – grepen het werkbezoek aan om een duidelijk signaal te geven aan de overheid: geef het werkveld meer vertrouwen, maak de regelgeving minder rigide en verspreid een positief, realistisch beeld van de ouderenzorg.

“Ouderen verdienen een thuis waar ze mee vorm geven aan hun leven, en medewerkers verdienen een werkplek waar ze zich gewaardeerd en betrokken voelen”, zei Gennez. “Dit is de richting die we als beleid volop willen ondersteunen.” Alle leden van de commissie Welzijn van het Vlaams Parlement hebben ondertussen samen met een Tubbe-ambassadeur een Tubbe-huis in hun regio bezocht.

www.tubbe.be

14 NIEUWE TUBBE-HUIZEN
BESTAANDE TUBBE-HUIZEN IN VLAANDEREN

EEN BOOST VOOR DE DEMOCRATIE

De Nationale Loterij lanceert het 'Nationale Loterij Fonds voor Democratie' in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting. Met dit Fonds willen de partners het vertrouwen in de democratie herstellen en versterken.

“In een tijdperk van toenemende desinformatie, polarisatie en maatschappelijke verdeeldheid is het cruciaal om initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan transparantie, onafhankelijke informatievoorziening en burgerparticipatie”, zegt Jannie Haek, CEO van de Nationale Loterij.

De Nationale Loterij maakt hiervoor bij aanvang 2,5 miljoen euro vrij.

ART DECO: TOEN VOORUITGANG KUNST WERD

Van elitaire luxe tot betaalbare kunst voor een groeiende middenklasse: de art deco weerspiegelt de dynamiek van het interbellum, een periode met verrassende parallellen met vandaag. De expo 'ART DECO. Veranderende samenleving in stijl' vertelt dit verhaal van vooruitgang, verbeelding en verandering, toen en nu. Een tentoonstelling georganiseerd door de Koning Boudewijnstichting in het BELvue museum in Brussel.

Met het einde van de Eerste Wereldoorlog hield een hele wereld op te bestaan. Technologische vernieuwingen brachten meer comfort, sociale verworvenheden zoals de achtuurenwerkdag creëerden vrije tijd. Onder druk van deze maatschappelijke omwentelingen stond ook de kunst niet stil. Als een spiegel van deze veranderende wereld ontstond een moderne en iconische stijl: de art deco. Oorspronkelijk het exclusieve domein van de elite, met luxueuze ontwerpen en verfijnde en kostbare materialen, vond de art deco geleidelijk de weg naar de groeiende middenklasse. De nieuwe expo 'ART DECO. Veranderende samenleving in stijl' van de Koning Boudewijnstichting, een expo in het kader van haar programma Erfgoed & Cultuur, zet deze wisselwerking tussen kunst en samenleving in de verf.

FRISSE INVALSHOEK

Aanleiding voor de tentoonstelling is de viering van 100 jaar art deco door het Brusselse Gewest, een initiatief van urban.brussels en visit.brussels, met de medewerking van de vzw Patrimoine & Culture. In 1925 vond in Parijs de Exposition des Arts Décoratifs et Industriels Modernes plaats, beschouwd als het startschot voor de art-decobeweging. Om dit mee te vieren brengt de Koning Boudewijnstichting voor het

eerst art-decokunstwerken uit haar eigen collectie samen in de tentoonstelling in het BELvue museum. Deze expo belicht de art deco vanuit een frisse invalshoek, voorbij de gebruikelijke focus op esthetiek en luxe. De expo plaatst de art deco expliciet in de context van maatschappelijke vernieuwing en verandering.

Het verhaal van de art deco wordt verteld in drie zalen, met telkens één centraal thema. Bij zaal 1 is dat exclusiviteit, waarbij de nadruk ligt op de luxueuze, verfijnde ontwerpen en kostbare materialen van de art deco, aanvankelijk bedoeld voor een welgesteld publiek. Beelden van Marcel Wolfers en Oscar Jespers, luxeglaswerk van Val-Saint-Lambert, alles straalt grandeur en exclusiviteit uit.

Zaal 2 belicht de serieproductie die typisch was voor de art-decoperiode. De snel groeiende middenklasse wilde de eigen woningen ook kunnen verfraaien met art-deco-ontwerpen. Kunstenaars gingen experimenteren met nieuwe productiemethodes, zodat art-deco-objecten betaalbaar werden voor een breder publiek.

Plots was art deco overal, tot in de alledaagse voorwerpen in de huiskamers van middenklassegezinnen.

Meubelontwerpers en grafisch kunstenaars pasten hun stijl aan, zodat hun ontwerpen voor affiches, decoratieve tegels en boekbanden konden gebruikt worden voor serieproductie.

De laatste zaal heeft 'moderniteit' als thema. Ze belicht de fascinatie van deze periode voor snelheid en vooruitgang, voor nieuwe technologieën die een visuele vertaling kregen in de dynamische lijnen en aerodynamische vormen van de art deco.

REFLECTIE OVER WERELD VANDAAG

Naast topwerken van Wolfers en Jespers, vazen van Charles Catteau en glaswerk van Val-Saint-Lambert, is er veel meer moois te zien, van decoratieve tegels en gestileerde boekbanden over meubelstukken van vooraanstaande Belgische ontwerpers, tot bas-reliefs en andere toegepaste kunstobjecten, affiches en grafische ontwerpen die de

culturele en de commerciële dynamiek van deze periode weerspiegelen.

De bezoekers die van de ene naar de andere zaal wandelen, worden in de gangen geconfronteerd met vragen die hen met de neus drukken op de parallellen tussen het interbellum en de snel veranderende wereld van vandaag. Vragen die aanzetten tot reflectie over de tijd waarin we nu leven.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Tot 4 januari 2026 in BELvue museum, Paleizenplein 7, Brussel

Gratis toegang. Groepsbezoeken en rondleidingen zijn mogelijk op aanvraag.

<https://www.belvue.be/nl/expo/expo-art-deco>

<https://www.erfgoed-kbs.be/>

LUISTEREN NAAR VERGETEN KINDEREN

Meer dan 20.000 kinderen overleven in de Congolese hoofdstad op straat, zonder bescherming. Met een nieuw vormingstraject leren lokale organisaties deze kwetsbare jongeren beter te begeleiden. De vorming is het werk van de ngo Terres Rouges, met de steun van de Koning Boudewijnstichting.

In de Congolese hoofdstad Kinshasa neemt het aantal kinderen op straat onrustwekkend toe. Ze overleven er, zonder bescherming, vaak zonder rechten. "De situatie is schrijnend. Sommige kinderen zijn op de

vlucht voor oorlog, anderen worden uitgebuit, mishandeld of verhandeld", vertelt Jacinthe Nkongolo Mbiya, directrice van Bana Ya Poveda. Deze organisatie begeleidt deze kinderen al twintig jaar. Ze bieden opvang, onderwijs en de kans om een vak te leren.

"Met ons programma willen we de straat menselijker maken."

Hermann Jesse Hessou,
Terres Rouges Benin

"We willen hun een menswaardig bestaan geven – met affectie, geborgenheid en ruimte om te groeien." Deze kinderen hebben diepe littekens, fysiek en mentaal. Dat maakt hun begeleiding complex; ook hulpverleners botsen geregeld op hun eigen grenzen.

EXPERTISE DELEN

Net om die begeleiding te versterken, volgen medewerkers van Bana Ya Poveda al ruim een jaar een opleiding van de ngo Terres Rouges uit Benin, met de steun van de Koning Boudewijnstichting. Een schoolvoorbeeld van een vruchtbare Zuid-Zuidsamenwerking, waarbij Afrikaanse organisaties hun krachten en expertise bundelen.

Ze wordt gesteund door een Noord-Zuid-netwerk. De Belgische ngo Louvain Coopération, die Bana Ya Poveda financieel ondersteunt, lag aan de basis van het partnerschap met Terres Rouges; een andere Belgische ngo, Empowering ToMorrow's

Generation, faciliteerde de opleiding voor organisaties in hun netwerk.

Terres Rouges in Cotonou, Benin, heeft sinds zijn oprichting in 2009 de aanpak van kinderen die op straat leven in Benin fundamenteel hertekend. Ze hebben er een mobiel interventieteam, een opvangcentrum voor jonge kinderen, twee nachtverblijven voor tieners – één voor jongens, één voor meisjes –, een gezamenlijk huis voor jongeren in beroepsopleiding en een preventieteam. Straathoekwerkers trekken de stad in, naar de plekken waar jongeren proberen te overleven.

Maar de ware kracht van Terres Rouges schuilt in hun psychosociale aanpak. "Er waren wel al organisaties die materiële hulp boden", vertelt Hermann Jesse Hessou, directeur van Terres Rouges Benin. "Maar de psychologische kant van het verhaal bleef vaak onderbelicht. Gezinsherenigingen mislukten daardoor, veel jongeren belandden snel weer op straat." Het leven van deze kinderen is vaak getekend door trauma: fysieke en psychische mishandeling, een schrijnend gebrek aan affectie, verwaarlozing. Terres Rouges gaat die pijn niet uit de weg. Ze creëert ruimte voor verhalen, luistert, verzacht. Via gesprekken met psychologen of sociaal werkers, maar ook in de momenten van elke dag. "Psychosociale zorg zit ook in de mensen rond het kind: de kok, de bewaker, de chauffeur", legt Hessou uit. "Het zijn vaak zij die het vertrouwen winnen."

Iedereen in de organisatie wordt opgeleid in actief luisteren en elke medewerker neemt deel aan

de teamvergaderingen waarin elk kind besproken wordt. De noden van het kind komen altijd op de eerste plaats. Sommige initiatieven zijn zelfs ontstaan uit gesprekken met de kinderen zelf over wat ze echt nodig hebben, zoals de nachtopvang.

Tot slot hecht Terres Rouges veel belang aan gemeenschapswerk. De organisatie betreft wijkhoofden, politieagenten, schooldirecteurs, leiders in prostitutiewijken, religieuze figuren of lokale aanspreekpunten bij het beschermen van hun rechten. "Wat als we ontworpen plekken kunnen omvormen tot een leefbare omgeving waar kinderen zorg vinden, kunnen leren lezen en schrijven, of een vak leren – kortom: een toekomst opbouwen? We vermensenlijken de straat."

EEN NIEUWE GEVOELIGHEID

In 2021 vroeg Dokters van de Wereld aan Terres Rouges of ze hun expertise en hun vernieuwende aanpak wilden

delen met organisaties in Kinshasa die met soortgelijke uitdagingen geconfronteerd worden. Dit groeide uit tot een intensief leertraject dat vandaag gevolgd wordt door een tiental Congolese organisaties, waaronder Bana Ya Poveda, met de steun van de Koning Boudewijnstichting. Het traject beslaat twee jaar.

Binnen de deelnemende organisaties zijn die veranderingen al voelbaar. Bij Bana Ya Poveda groeit een nieuwe gevoeligheid in de manier waarop medewerkers met kinderen omgaan. "We proberen ons aan te passen aan het kind, aan zijn tempo. Dat maakt het contact zoveel natuurlijker", vertelt Jacinthe Nkongolo Mbiya. Aan het eind van het traject volgt een gids met praktijkvoorbeelden. De hoop is dat die zijn weg vindt naar alle uithoeken van Congo – en daarbuiten.

EEN OASE VOOR HERSTEL

In een rijhuis in de Brusselse Marollen kunnen dakloze tuberculosepatiënten na hun verblijf in het ziekenhuis hun behandeling voortzetten. In 'Den 12' vinden ze rust, waardigheid en de kans om het leven opnieuw vast te pakken.

Het huis, in een zijstraatje van het Vossenplein in de Marollen, ziet eruit als duizenden andere, met een rijtje deurbellen zoals zo vaak in de hoofdstad, waar herenhuizen zijn opgedeeld in flats. Die anonimiteit komt de bewoners goed uit. Ze hebben al vaak genoeg het onheimelijke gevoel dat er 'tbc' op hun voorhoofd geschreven staat.

In 'Den 12' verblijven zes mensen die er op krachten komen terwijl ze behandeld worden voor tuberculose. Vaak leefden ze op straat of surfden ze van sofa naar sofa bij vrienden of familie. Velen zijn transitmigranten of mensen zonder papieren. Zo ook Loucas (28), die drie jaar geleden vanuit Marokko naar België trok, op zoek naar een beter leven.

Vorig jaar begon hij te sukkelen, pijn in de rug, diepe vermoeidheid. Hij werkt in de bouw en dacht dat het aan het werk lag. Tot hij na een zweetaanval in de tram toch maar naar de spoeddienst ging. Het verdict: tuberculose, in zijn geval uitzonderlijk aan de wervelkolom. Elf dagen in isolatie, dan drie maanden in

een gespecialiseerde leefgroep in het Sint-Pietersziekenhuis. Sinds twee maanden is hij in 'Den 12'.

Dit huis aan het Vossenplein is een cruciale schakel in de behandeling van mensen als Loucas, zeggen Raquel Rey en Noémie Nguyen, verpleegkundigen van het preventiecentrum voor tbc FARES, die als tbc-casemanagers voor risicogroepen de tussenpersoon zijn met het ziekenhuis en andere diensten. "Therapietrouw is een probleem bij deze doelgroep, en de grootste drempel is het niet hebben van een woning."

De behandeling tegen tbc is geen lachertje, het medicatieschema moet nauw gevolgd worden. Lastig op straat, zegt Eva Mutuzo van de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT).

En nochtans cruciaal: wie de behandeling met antibiotica niet correct volgt, kan niet alleen opnieuw ziek worden, er is ook een risico dat de bacterie ongevoelig wordt voor bepaalde antibiotica. Dit maakt tbc moeilijker te behandelen voor iedereen.

FARES en VRGT werken al tien jaar samen om terapietrouw bij kwetsbare patiënten met tbc te verbeteren. Deze patiënten kampen meestal ook met geestelijke-gezondheidsproblemen of met verslaving – en dit laatste maakt dat ze niet welkom zijn in opvanghuizen. Voor onderdak gingen de partners daarom in zee met 'De Vrienden van het Huizeke', een transithuis voor mensen die dakloos zijn. Deze samenwerking

krijgt de steun van het Fonds Dr. Daniël De Coninck, beheerd door de KBS – een noodzakelijke aanvulling op de middelen van Damiaanactie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

RUST EN WAARDIGHEID

De teams van FARES en VRGT regelen voedselhulp en vervoer naar medische afspraken. Ze leggen de ziekte uit, doorprikken taboes. Ze bekijken met de patiënt wat die zelf wil na de besmettelijke fase waarin hij geïsoleerd moet blijven. Als ze nergens terecht kunnen, is er voor zes maanden 'Den 12'. Het Fonds Dr. De Coninck vergoedt het verblijf.

"Wij geven niet alleen een plek waar ze de behandeling kunnen voortzetten, maar ook waardigheid", zegt Sofie Raeymaekers, die samen met collega-maatschappelijk werker Andy Vandermeersch de patiënten begeleidt in 'Den 12'. "Op straat moeten ze voortdurend op hun hoede zijn, in opvangcentra verblijven ze met verschillende mensen op één kamer." Overal lawaai, diefstal, vechtpartijen. In 'Den 12' hebben ze een eigen studio. "Hier heb ik rust", zucht Loucas.

Bewust is gekozen voor een locatie op een steenworp van het Sint-Pietersziekenhuis, waar patiënten medisch worden opgevolgd. Ze worden daarnaast begeleid door Andy en Sofie. Is er een kans op papieren? Moet er een identiteitskaart worden geregeld, of een aansluiting bij een ziekenfonds? Heeft de persoon een inkomen of kan er één geregeld worden? Is er budgetbegeleiding nodig? "Het vraagt meer dan zes maanden om een leven in de

sporen te trekken", zegt Andy Vandermeersch. "Maar we kunnen met kleine stapjes een begin maken." Met Loucas, zonder papieren, kunnen ze eigenlijk alleen samen een netwerk opbouwen, zodat hij beter weet waar hij nadien terecht kan voor voedselhulp, onderdak, kleding, zorg.

In 2024 werden 21 patiënten op deze manier begeleid. Elke genezen persoon is een succes, besluit Vandermeersch: voor de volksgezondheid, en voor de persoon zelf, die beter is en die nu kleine aanknopingspunten heeft die iets in beweging kunnen zetten.

Het Fonds Dr. Daniël De Coninck en de Koning Boudewijnstichting kenden in totaal 2,1 miljoen euro toe aan 28 projecten van eerstelijnsorganisaties uit de sectoren van de huisvesting en de geestelijke gezondheid die samen de begeleiding van kwetsbare mensen willen verbeteren en alternatieve oplossingen voor de woningnood aanbrenghen.

www.fondsdanieldeconinck.be

ERFGOED ONDERWEG!

Deze zomer zijn overal in België en daarbuiten erfgoedparels uit de collectie van de Koning Boudewijnstichting te zien. Er is voor elk wat wils, ook voor wie gewoon met een boekje wil wegzinken in een stoel. Een greep uit het aanbod.

GESPONNEN GESCHIEDENIS

Koptische textielen zijn al lang een bron van fascinatie die kunstenaars en modeontwerpers inspireren. Bewondering hadden ook verzamelaars Maria Luise Fill en Robert Trevisiol. Zij schonken in 2015 hun collectie van 230 stukken Egyptisch textiel, vooral uit de 2de tot de 10de eeuw, aan de Koning Boudewijnstichting. Een aantal opmerkelijke stukken is te zien in de expo 'Perpetuo: Fragments d'hier, textiles de demain' in Doornik in TAMAT – Musée de la Tapisserie et des Arts Textiles.

Tot 14 september. www.tamat.be.

ZONDAG OP ZEE!

Vanaf 28 juni 2025 neemt Mu.ZEE tijdens de renovatie van het museum tijdelijk zijn intrek in de majestueuze Venetiaanse Gaanderijen in Oostende. De eerste expo, 'Het is zondag op zee!', toont een opmerkelijke selectie van Belgische kunst vanaf 1880. Met twee werken uit de collectie van de Koning Boudewijnstichting: 'Avond op de duin, Mariakerke-aan-Zee' (1892) van Albert Baertsoen en een titelloos werk van Jane Graverol uit 1971. Een uitgelezen kans om deze kunstenaars te herontdekken in een unieke setting aan zee.

Tot 22 februari. www.muzee.be.

ROYALE ZOMERLECTUUR

Over de jaren die hij doorbracht in Parijs tijdens het Eerste Keizerrijk en na de val van Napoleon wordt vaak snel heen gegaan wanneer het verhaal van Leopold I verteld wordt. Niet zo in 'Een trouwe vriend. Brieven van Leopold van Saksen-Coburg aan Louise Cochelet, 1811-1819'. In deze publicatie beschrijft historicus en auteur Olivier Defrance aan de hand van zijn brieven aan de gezelschapsdame van de koningin-moeder van Napoleon III hoe Leopold zich in de Lichtstad verdiepte in politiek en diplomatie en kennismakte met de liefde. Deze brieven zijn de oudste stukken van het Archief Goffinet, het privéarchief van de eerste twee koningen der Belgen, sinds 1993 in handen van de KBS.

De publicatie is te verkrijgen via www.kbs-frb.be (onder Publicaties). 7 euro.

SIERLIJK BELGIË

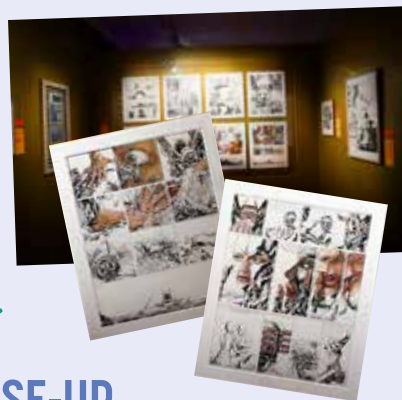
Veel stukken in haar uitgebreide collectie kunst- en siervoorwerpen uit de 19de eeuw, de Belgische art nouveau en art deco, kocht de KBS aan op vraag van het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis in Brussel. Ook kreeg ze een fantastische collectie geschonken van graaf Thierry de Looz-Corswarem, waaronder kandelaars van de Parijse prestigezilversmid Odier. Deze werken schitteren nu in de nieuwe zalen 'Sierkunsten van de 19de eeuw' en de 'Belgische art nouveau en de Belgische art deco', die in juni openen. De Wolferswinkel in het museum, met het meubilair van de oorspronkelijke winkel van de edelsmederij, is overigens een extra schat rijker met 'Figurine Papillon', een gracieus vlinderfiguurtje van de hand van Philippe Wolfers – aangekocht dankzij het Fonds Christian Bauwens en het Fonds Charles Vreeken.

www.kmkg.be

SCHUITEN LANDT IN ANGOULÊME

Acht originele pagina's uit *Carapaces*, de sfeervolle graphic novel uit 1980 van de Belgische broers Luc en François Schuiten, zijn deze zomer te bewonderen in het nationale stripmuseum van Frankrijk, het CIBDI in Angoulême. De expo maakt deel uit van de eerste grote Franse museumtentoonstelling rond sciencefictionstrips. *Carapaces*, met zijn rijke architecturale detaillering en visionaire toon, is een van de blikvangers.

Tot 16 november. www.citebd.org.

MAIGRET IN CLOSE-UP

Achttien originele film posters uit het Fonds Simenon Patrimoine zijn deze zomer te zien in de Fondazione Cineteca di Bologna. Ze maken deel uit van de tentoonstelling *Georges Simenon: A Novelist in Eight Journeys*. De expo belicht het leven en werk van de Belgische auteur Georges Simenon, bekend om zijn enorme oeuvre uit de jaren 1930 tot 1970, en natuurlijk om inspecteur Maigret. De posters tonen de internationale aantrekkingskracht van zijn verhalen via verfilmingen die tot op vandaag inspireren.

Tot 15 januari. www.cinetecabologna.it.

FEESTGEDRUIS IN RIJSEL

Het Palais des Beaux-Arts van Rijsel pakt uit met een bruisende tentoonstelling over feest en vieren in de 16de en 17de eeuw: *Fêtes et célébrations flamandes*, met werken van onder meer Rubens, de Bruegels, Jordaens en tijdgenoten. Een van de topstukken is een zeldzame tekening van Joos de Momper, De triomfboog voor de Sint-Michielsabdij bij de blijde intrede van de aartshertogen Albrecht en Isabella in Antwerpen (1599), uit de collectie Van Herck van de Koning Boudewijnstichting.

Tot 1 september. <https://bba.lille.fr>.

Alles weten over de culturele zomer van de KBS?

JONG GEWELD DURFT EN DOET

Met 'I SEE IDEA I DO' ondersteunde het Koningin Mathildefonds drie jaar organisaties die met een project voor en door jongeren al dat jonge geweld aansporen om mee oplossingen te zoeken voor een maatschappelijk vraagstuk in hun omgeving. Uit de 53 ondersteunde projecten distilleerden de jongeren samen met begeleiders, coaches en de voorzitters van jongeren- en expertenjury 7 inzichten en 7 principes voor andere jongeren, organisaties en beleidsmakers die het potentieel van deze generatie willen aanboren.

Nu gebundeld in de brochure 'Durf! Osez! We did it'.

www.kbs-frb.be

PODCAST: HET LEVEN ZOALS HET IS IN LEUVEN- CENTRAAL

In het kader van onze podcast 'Our Tomorrow, Today' is er nu een vierdelige reeks die een blik achter de muren van de gevangenis van Leuven-Centraal biedt. We laten gedetineerden en personeelsleden aan het woord over hun ervaringen en de uitdagingen waar ze mee worstelen. We belichten ook initiatieven die gedetineerden hoop geven.

We maken bijvoorbeeld kennis met Sven.

Via het Fonds Rita Ghesquiere, beheerd door de Koning Boudewijnstichting, kon hij met 'Boekjespost met papa' via video voorlezen aan zijn kinderen.

Beluister gratis

VERBONDEN DORPEN, VERBONDEN LEVENS

Maar liefst 44 lokale organisaties krijgen dit jaar in totaal 190.000 euro steun van Buurten op den Buiten, een initiatief van de Koning Boudewijnstichting en de Vlaamse Landmaatschappij dat lokale buurtprojecten in landelijke gemeenten en buurten helpt te realiseren. Bewoners versterken zo de levenskwaliteit en maken het sociaal weefsel hechter. Van buurtkranten tot *tiny forests*, van ontmoetingsplekken tot culturele evenementen: stuk voor stuk projecten die mensen samenbrengen vanuit de eigenheid van het dorp. Sinds 2012 kregen meer dan 600 projecten steun.

KONING BOUDEWIJNSTICHTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

Benieuwd wat de Koning Boudewijnstichting allemaal doet? Sla dan zeker de nieuwe 'Snapshot 2024' open. In deze heldere en aantrekkelijke publicatie lees je alles over onze rol in de samenleving, de zes samenlevingsdomeinen waar we actief zijn, onze stevige lokale verankering en onze ruime blik op de wereld.

Dit alles aan de hand van cijfers en mooie voorbeelden van projecten die in 2024 gerealiseerd werden of steun kregen. Onmisbare lectuur voor wie wil begrijpen wie we zijn en wat we doen, hier en elders.

www.kbs-frb.be

SAMEN VOOR HUN STREEK

Streekfonds Oost-Vlaanderen kan na vijf jaar terugblikken op een impactvol parcours: 1,8 miljoen euro voor 188 lokale initiatieven van geëngageerde burgers en verenigingen om het sociaal weefsel te versterken. Het Streekfonds is meteen ook een van de nieuwe lokale filantropische hubs van de KBS.

In een versplinterende samenleving zijn lokale initiatieven belangrijker dan ooit. Ze brengen mensen samen en spelen in op de noden in een buurt. Door en voor de streek: dat is de slagzin van een streekfonds, een van de filantropische instrumenten van de Koning Boudewijnstichting.

“De streek en de mensen vooruihelpen en samen het verschil maken met concrete en zichtbare resultaten, dat is de rol van een streekfonds”, zegt Stefanie Albers, coördinator van Streekfonds Oost-Vlaanderen, opgericht in 2020, in volle coronacrisis. In vijf lokale werkingen hebben sindsdien meer dan 7.700 schenkers een of meerdere lokale projecten ondersteund. Dankzij 85 partnerorganisaties, voornamelijk Oost-Vlaamse bedrijven, zijn deze giften verdubbeld.

Meer dan de helft van de initiatieven die Streekfonds Oost-Vlaanderen, beheerd door de Koning Boudewijnstichting, ondersteunt, richt zich op kinderen en jongeren.

Een kwart van de initiatieven engageert zich voor mensen met een handicap of mensen in een kwetsbare situatie. Ongeveer een derde van de projecten zet zich in voor de natuur, de biodiversiteit en het klimaat.

LOKALE FILANTROPISCHE HUB

Om samen met plaatselijke partners de levenskwaliteit van lokale gemeenschappen te verbeteren, ontwikkelt de KBS daarvoor momenteel in heel het land een netwerk van filantropische hubs en lokale contactpunten. Deze lokale filantropische hubs worden one-stop shops van de Koning Boudewijnstichting voor de regio.

De hub stimuleert, faciliteert en versterkt synergieën tussen lokale actoren onderling en tussen hen en de KBS. Ze stimuleert sociale innovatieprojecten, promoot en beheert de filantropische instrumenten van de KBS, en zet de missies en de acties van de KBS en hun impact in de regio in de kijker.

STREEKFONDS OOST-VLAANDEREN IN CIJFERS

Tot eind 2024:

- 188 initiatieven ondersteund
- 1,8 miljoen euro steun uitgekeerd
- crowdfunding door 7.725 individuele schenkers en een verdubbeling van het bedrag dankzij 85 partnerorganisaties

In 2025 ondersteunt Streekfonds Oost-Vlaanderen een recordaantal van 59 lokale initiatieven, goed voor meer dan 500.000 euro aan steun.

Kijk en luister :

<https://youtu.be/hDnJPoBofBw>

Lees meer over het Streekfonds Oost-Vlaanderen: www.streekfondssoostvlaanderen.be.

Meer informatie over de lokale hubs: <https://kbs-frb.be/nl/de-kbs-jouw-buurt>.

MUSEUM OP DOKTERSVOORSCHRIFT

Medicatie, een verwijsbrief voor de therapeut: er zijn ook andere manieren om de (mentale) gezondheid van mensen met psychische problemen te bevorderen. Cultuur bijvoorbeeld. Patiënten van het psychiatrisch dagcentrum UVC Brugmann kregen een 'museumbezoek op voorschrift' en trokken naar BELvue museum.

Een tiental deelnemers zit in een kring in het BELvue museum, beheerd door de Koning Boudewijnstichting. Een van hen houdt een sneeuwbol in handen. Op vraag van Pascale Bach van het Centre d'Animation et de Pédagogie (CAP) geven ze hem door. Ze schudden ermee, ademen zachtjes uit terwijl de sneeuwvlokjes neerdalen. "En we laten alles los", zegt Pascale Bach. "Het lijkt gek, maar het geeft rust als je je aandacht richt op iets wat een goed gevoel geeft."

De sneeuwbol is maar een van de hulpmiddelen die Pascale Bach gebruikt om museumbezoekers met specifieke behoeften te begeleiden. "Voor elk museumbezoek gebruik ik andere hulpmiddelen, afgestemd op hun ziektebeeld", zegt ze. Vandaag bestaat de groep uit mensen die herstellen van een alcoholverslaving in het dagziekenhuis van het UVC

Brugmann. Ze zijn in BELvue samen met drie zorgverleners van het UVC.

"We kruipen uit onze schulp en doen nieuwe ervaringen op."

Deelnemster Sabine

De patiënten kunnen het museum gratis bezoeken dankzij het 'museum-voorschrift' dat ze van hun zorgverlener hebben gekregen. Het principe is eenvoudig: cultuurbeleving kan de behandeling en het herstel van patiënten met uiteenlopende diagnoses bevorderen, ook psychische problemen. Waarom zou je een bezoek aan een museum niet 'op voorschrift' kunnen krijgen, net zoals geneesmiddelen of kinesithérapie?

Uit onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie blijkt dat kunst en cultuur gezondheid en sociale inclusie bevorderen. De Stad Brussel startte daarom, naar Canadees voorbeeld, een pilootproject op met het UVC Brugmann en de vijf Musea van de Stad Brussel.

KLEINE OVERWINNINGEN

Omdat deze culturele uitstappen zo'n positieve impact hebben, is het initiatief ondertussen uitgebreid naar achttien zorginstellingen en dertien Brusselse musea, waaronder ook BELvue museum. "Een museumbezoek helpt om de deur uit te komen, het geeft je een goed gevoel en kan zo zelfs een vorm van zorg worden",

zegt Aurélie Cerf, verantwoordelijke Publiekswerking van het BELvue museum. "De bezoeken leveren blijde gezichten en meer welbevinden en openheid op. Het zijn stuk voor stuk kleine overwinningen."

De groep baant zich een weg doorheen het museum van België en zijn geschiedenis. Ze volgen 'België in Harmonie', een rondleiding waarin muziek de rode draad vormt. In de zaal 'Democratie' komt het cijnskiesrecht in de 19de eeuw aan bod. Op het geluid van een handpan, een stalen slaginstrument dat rustgevende klanken verspreidt, spelen de bezoekers de mensen uit die tijd na: rijke industriëlen, intellectuelen, arbeiders en 'stemlozen'. De deelnemers hebben er schik in.

Volgens Catherine Hanak, afdelingshoofd Psychiatrie in het UVC Brugmann, is cultuur een

waardevolle aanvulling op andere behandelingen. Een museumuitstap biedt ontelbare voordelen voor vaak erg kwetsbare patiënten. "In groepsverband op pad gaan helpt hen om hun schaamte te overwinnen. Het versterkt persoonlijke relaties en de therapeutische band tussen zorgprofessionals en patiënten."

UIT JE SCHULP KRUIPEN

De groep dwaalt verder langs thema's als welvaart, solidariteit en migratie, en houdt halt bij opvallende objecten, zoals een saxofoon van Adolphe Sax. Bij elke stop is er een streepje muziek. Ze leren bij, leggen nieuwe contacten, komen tot rust. Natacha, een deelnemster, voelt hoe deze uitstap haar opnieuw verbindt met anderen. "Dit project helpt me om weer deel te nemen aan de 'normale' samenleving, want ik heb de neiging om me af te zonderen." Sabine treedt haar bij.

"Dankzij deze groepsactiviteit kruipen we uit onze schulp en doen we nieuwe ervaringen op."

Nog voor ze het museum uit zijn, vragen sommige deelnemers al een nieuw 'museumvoorschrift', om een ander museum te ontdekken. "En dat is onze hele filosofie", besluit Catherine Hanak. "Mensen hun leven in eigen handen laten nemen."

OVER 'MUSEUMBEZOEK OP VOORSCHRIFT'

'Museumbezoek op voorschrift' is een initiatief van de Stad Brussel en de dienst Psychiatrie van het UVC Brugmann.

Het project brengt museumbeleving en geestelijke gezondheid samen. Het BELvue museum, beheerd door de Koning Boudewijnstichting, is een van de partners van het project. In samenwerking met het Centre d'animation et de Pédagogie (CAP) biedt het museum zowel individuele als groepsbezoeken aan.

Meer info:

TOEKOMSTKANSSEN OP DE WERKVLOER VOOR JONGEREN AAN DE ZIJLIJN

Twintig organisaties die geselecteerd werden via de projectoproep ‘Shaping the Future’ slaan bruggen tussen jongeren in een kwetsbare situatie en de wereld van werk.

In België is de jeugdwerkloosheid te hoog, met 16,6 procent in Vlaanderen, 25 procent in Brussel en 23 procent in Wallonië. Tegelijk vinden veel bedrijven niet voldoende mensen voor knelpuntberoepen. Nochtans is er vaak niet veel nodig om deze twee werelden met elkaar te verbinden.

Dat is de missie van de 20 laureaten van ‘Shaping the Future’, verspreid over het hele land. De organisaties begeleiden kwetsbare jongeren – vaak zonder diploma – die de codes van de arbeidsmarkt niet kunnen ontcijferen of niet meer in zichzelf geloven.

Door hun opnieuw vertrouwen te geven, hen voor te bereiden en stap na stap te ondersteunen, helpen de organisaties onzichtbare drempels weg te nemen die zoveel jongeren tegenhouden. Sommige initiatieven sensibiliseren ook bedrijven om jongeren in een kwetsbare of uitgesloten positie te verwelkomen.

Dankzij een totaalbedrag van 1 miljoen euro per jaar, waaronder 300.000 per jaar gedurende drie jaar van het SD Worx Fonds, kunnen de laureaten hun werking versterken en jongeren begeleiden tijdens het hele traject naar werk, ook na de aanwerving. Zo bouwen ze gaandeweg ook een netwerk uit van partnerbedrijven en geëngageerde actoren.

Naast financiële steun krijgen de laureaten begeleiding op maat, zodat ze sterker staan en makkelijker de brug kunnen slaan naar het bedrijfsleven. Daarnaast nemen ze deel aan groepssessies, waar ze samen nadenken over gedeelde uitdagingen.

UNAGO: EEN TWEEDE KANS BIEDEN VIA WERK EN RECIDIVE VOORKOMEN

Unago is veel meer dan een Brusselse vzw. "Wij positioneren ons als een echte rekruteringsdienst. We vertrekken daarbij vanuit de noden van bedrijven", legt oprichtster Coraline De Spirlet uit. De organisatie zet een netwerk van partnerbedrijven op. Die geven aan welk personeel ze zoeken, Unago speelt daarop in met een heel specifiek doelpubliek: ex-gedetineerden, vaak jonge mensen, met wie ze een vertrouwensband opbouwt. "We willen vooroordelen doorbreken: aan de ene kant het beeld van de gedetineerde als gevaarlijk, aan de andere kant dat van de werkgever als vijandig."

Met de steun van 'Shaping the Future' kan Unago een medewerker in dienst nemen specifiek voor de re-integratie van jongeren. "Een van de verwachte effecten is een daling van de recidive", zegt Coraline De Spirlet.

JOB&CO: ISOLEMENT VAN HIKIKOMORI DOORBREKEN

Hikikomori: het begrip, oorspronkelijk uit Japan, dook enkele jaren geleden voor het eerst op. Jongeren – vaak jongens – die zich opsluiten in hun kamer en de wereld alleen beleven via schermen. Compaan, dat in Oost-Vlaanderen onder andere kwetsbare mensen begeleidt richting werk, besliste in 2023 om deze doelgroep in Gent te verkennen. "Deze jongeren zitten volledig onder de radar", zegt coördinator Francine Vanden Bussche. Ze zijn niet ingeschreven bij de VDAB, want ze zoeken geen werk. Ze hebben vaak ook geen ziekte-uitkering, geen leefloon of een andere bron van inkomen. Ze duiken niet in het straatbeeld op, ze veroorzaken geen overlast. "Ze willen vooral niets met de buitenwereld te maken hebben, ze voelen zich er niet veilig."

Met de steun van 'Shaping the Future' wil Sofie De Paepe van Compaan deze jongeren bereiken. "Ik probeer hen vanuit hun eigen onlineleefwereld nieuwsgierig te maken naar onze trajecten. Ik werk via ons kanaal op

Discord, een online-communicatieplatform vooral populair onder gamers." Sofie luistert naar hen, informeert hen over het aanbod voor jobondersteuning en opleiding. Met online-events zoals filmavonden en fysieke ontmoetingen om hun sociale vaardigheden te oefenen in een veilige omgeving, probeert ze hen geleidelijk uit hun digitale schulp te lokken.

De hoop is dat ze uiteindelijk de stap zetten naar een individueel begeleidingstraject, naar een

dagbesteding of een baan. Maar het vraagt tijd om een vertrouwensband op te bouwen. Deze jongeren lopen vast in hun eigen hoofd. "Het is een lastig evenwicht, laagdrempelig en informeel, zonder druk, maar toch ook niet vrijblijvend", zegt Vanden Bussche. "We proberen ervoor te zorgen dat ze aansluiting vinden bij iets in de samenleving dat hen toch aanspreekt. Stap na stap kunnen we dan samen een droom in beeld krijgen."

ONZE STEUN IN BEELD

PUBLIEKS-/SOCIAL MEDIA WINNAAR

PUBLIEKSWINNAAR/WINNAAR KBS-MEDEWERKERS

PUBLIEKSWINNAAR

SOCIAL MEDIA WINNAAR

PRIJS VAN DE JURY

Projecten of individuen die in 2024 steun kregen van de KBS stuurden hun mooiste beelden in voor onze fotowedstrijd.

Uit de 1.100 inzendingen selecteerde een onafhankelijke jury er zestien. Zij kregen elk 200 euro. Via onze website en via Facebook en Instagram werden uiteindelijk vijf winnaars gekozen: drie winnaars van de publieksprijs en twee social media favourites. Deze vijf kregen nog eens 500 euro extra.

Dit jaar was er ook een Prijs van de Jury voor één foto, en een Prijs van de KBS-medewerkers voor één foto. Deze winnaars kregen nog eens 500 euro extra. Proficiat aan alle winnaars!

Ontdek hier alle laureaten.

